

Tekenaar Siem Praamsma even terug in Nederland

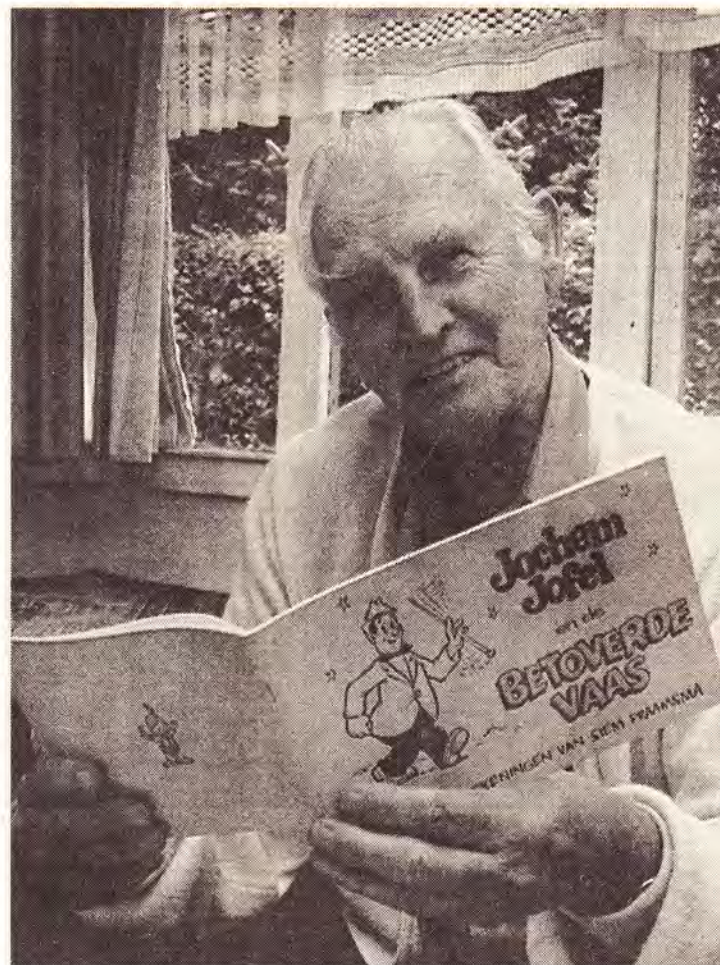
Van Toonder tot de Flintstones

■ **APELDOORN** - Er zijn van die figuren die ooit op de een of andere manier een onuitwisbare indruk op je maken, die je vervolgens uit het oog verliest en waarvan je je leven lang blijft afvragen hoe het verder met hem of haar gegaan is. Meestal blijft die vraag onbeantwoord, maar zo heel af en toe duikt zo iemand ook ineens weer op. Zo'n figuur is ook Siem Praamsma, de man die vlak na de tweede wereldoorlog zijn naam vestigde met een aantal strips, maar die vervolgens schijnbaar in rook oploste.

Door **Peter de Vos**

Bij lezers van middelbare leeftijd, laten we zeggen zo rond de vijftig, moeten lampjes gaan branden als ze namen van stripfiguren terughoren als Ootje Teur (Het Gezinsblad, Assen) en Humpo Hotsflots (Nieuwsblad van het Noorden) en niet te vergeten Jochem Jofel uit De Waarheid. Anderen zullen hem nog kennen van de kleine boekjes, de beeldromans met één plaatje per bladzij, die zogemakkelijk onder de schoolbank gelezen konden worden, en waarin een gemaskeerde held, de Tweede Pimpernel, van leer trok tegen misdaad en de opnieuw de kop opstekende oorlogsindustrie.

Siem Praamsma is weer even in Nederland en morgen is hij in Groningen, bij Galerie Balloon in de Pelsterstraat, om van 2 tot 5 zijn nieuwe uitgaven te signeren. Boekjes met verhalen van vroeger, toen alleen in de krant maar nu, na lang aandringen van enthousiaste fans, in een kleine oplage uitgebracht. Voorlopig in aantallen van 50 tot 80, maar in elk geval zullen het er nooit meer dan 300 worden. De liefhebbers zijn

▲ Siem Praamsma is weer even terug in Nederland.

Foto: Foto Bell

dus gewaarschuwd, ze zullen er als de kippen bij moeten zijn.

Toonderschool

Aan de stripstijl van Siem Praamsma van de jaren '40 is duidelijk te zien dat hij een telg is uit de Toonderschool. De nu 72-jarige strippmaker (en niet 67, zoals het Stripleksikon der Lage Landen aangeeft!) begon, na de Amsterdamse Kunstnijverheidsschool, zijn carrière dan ook bij diens beginnende studio, tijdens de oorlogsjaren. Vervolgens werkte hij, samen

met andere legendarische namen uit die tijd, Albert van Beek, Henk Albers en Hans Nije voor het blad Stripfilm van Piet van Elk, een blad dat het helaas maar tot vier nummers bracht.

Auteursrechten

Maar inmiddels was Praamsma een eigen stripproductie begonnen die door een bureautje aan de man werd gebracht. Blijkbaar bestaat dat bureautje nog steeds, want kortgeleden dook één van die strips nog

op in een regionaal blad in Noord-Holland. Maar auteursrechten? Ho maar. Daarnaast was hij ook Jochem Jofel gaan maken voor De Waarheid. Dat duurde aanvankelijk anderhalf jaar. Toen stopte hij er mee omdat de sfeer hem toch niet helemaal beviel. Het ging er allemaal een beetje te krampachtig toe. Enerzijds werden ook van hem de nodige onbezoldigde nevenactiviteiten verwacht en anderzijds werd van hogerhand hoe langer hoe meer druk uitgeoefend om in de strip Jochem Jofel een politiek-ideologische boodschap te verpakken. Uiteindelijk gaf hij toe, maar bracht een verhaal waarin Jofel in alle toonaarden zijn afkeer van politiek betuigde. Het mag dan ook geen wonder heten dat Praamsma en De Waarheid uiteengingen voor het verhaal voltooid was. Praamsma begon weer voor zichzelf, onder meer met de beeldromans. Een lucratieve bezigheid, want ze haalden opslagen van 10 tot 25.000 exemplaren. De Waarheidredactie had echter geen rekening gehouden met de populariteit van Jochem Jofel. Het lezerspubliek begon zich te roeren en het toenmalig grote landelijke dagblad moest wijken voor de druk en men sloot een contract voor een vijftal nieuwe verhalen.

Australië

Inmiddels had Praamsma het in Nederland wel bekeken. Het werd hem allemaal wat te eng en evenals veel anderen in die dagen lokte Australië hem wel aan. Er zou daar vast behoefte bestaan aan een strippmaker. Dat viel behoorlijk tegen. Weliswaar werkte hij er ook voor een krant, maar dan vooral als illustrator, want aan strips met onderteksten, zoals dat in Nederland gebruikelijk was, had

men daar absoluut geen behoefte. Daarnaast moest hij zich in leven zien te houden als onder meer huis- en letterschilder. Hoewel hij Australië er voer als een prachtig land besloot hij toch maar uit te wijken naar Amerika. Ook dat bleek gemakkelijker gezegd dan gedaan. Al met al kostten de pogingen dat beloofde land te bereiken vijf jaar. Je werd in die tijd tot en met doorgelicht en in de gaten gehouden. Uiteindelijk kreeg Praamsma een gouden tip. Hem werd aangeraden, als Nederlandse Australiër, een roodwitblauwe vlag aan te schaffen en die uit te hangen op verjaardagen van het koninklijk huis. Het werkte, en de toelating tot Amerika werd verkregen.

Mr. Overdiep start actie tegen beleid Frans Haks

■ **GRONINGEN** - De oud-president van de Groninger rechtbank en ex-bestuurslid van het Groninger Museum mr. G. Overdiep uit Peize is een actie begonnen tegen het beleid van directeur Frans Haks van het Groninger Museum. Hij vindt dat de museumdirecteur te weinig oog heeft voor de regionale geschiedenis en dat aan de Groningse geschiedenis in het museum straks te weinig serieuze aandacht geschonken zal worden.

Daarom wil hij er voor ijveren om de historische afdeling niet in het nieuwe, in aanbouw zijnde museum onder te brengen. In plaats daarvan zou er een nieuw historisch museum moeten komen in museum-pand aan de Praediniussingel

Daar deed hij in de jaren '60 tot '68 vooral reclamewerk en tenslotte kwam hij terecht bij de Hannah-Barbera Studio, waar hij tot 1983 als animator werkte aan onder andere de in die tijd waanzinnig populaire Flintstone-tekenfilms.

Toch raakte de band met Nederland niet verbroken en daarom verruult Praamsma de laatste jaren regelmatig het warme, wijds Zuid-Californië voor het koude, regenachtige kikkerlandje van zijn jonge jaren.

In september zoekt hij echter de warmte weer op. Maar eerst komt hij nog naar Groningen, met een stapeltje stripstalgie onder de arm, met Humpo Hotsflots, Ootje Teur en Jochem Jofel.

dat vrij komt wanneer het nieuwe museum wordt betrokken. Volgens mr. Overdiep kan het nieuwe museum van directeur Haks zich dan specialiseren in moderne kunst terwijl het opnieuw in te richten Groninger historisch museum dan een aanvulling kan zijn op het moderne museum van Haks.

Zijn voornaamste bezwaar tegen het beleid van Frans Haks is dat deze te veel aandacht heeft voor de vormgeving en te weinig aandacht voor de inhoud. Dat blijkt volgens hem uit de plannen van Haks voor de inrichting van de Groningse afdeling van het in aanbouw zijnde museum.

Mr. Overdiep, woonachtig aan de Horst 21 in Peize, roept medestanders op hem een brief te sturen om adhesie te betuigen aan zijn initiatief.